

Dosarul nr. 3ra-129/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. D. Crigan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dmitri Gîrneț împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea achitării diferenței alocației, împotriva deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 08 noiembrie 2017, Dmitri Gîrneț, reprezentat de avocatul Mihail Gafton, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova solicitând declararea ca fiind neîntemeiat și ilegal refuzul de a achita alocațiile stabilite de lege, încasarea diferenței alocației nominale lunare de stat pentru merite deosebite față de stat, începând cu 01 mai 2006 în sumă de 450 de lei lunar până la momentul executării cerinței date, obligarea pârâtului, pe viitor, de a achita alocația nominală de stat pentru merite deosebite față de stat în mărime de 500 de lei lunar.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că în anul 1987, ca urmare a războiului din Afganistan, a fost decorat cu ordinul „Steaua Roșie” a fostei U.R.S.S. pentru merite deosebite. În anul 1994, i s-a stabilit gradul întâi de invaliditate fără termen. Din momentul adoptării Legii RM cu privire la veterani și până în prezent beneficiază de alocație nominală în mărime de 50 de lei lunar.

Totodată, a indicat că pct. (2) din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a alocațiilor nominale de stat pentru merite deosebite față de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1413 din 27 noiembrie 2003, prevede că au dreptul la alocație nominală cetățenii Republicii Moldova beneficiari de pensii (pentru limita de vârstă, de invaliditate, de urmaș, pentru vechime în muncă), stabilite conform Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, încadrați în următoarele categorii: persoanele decorate cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S. echivalente cu distincțiile de stat ale Republicii Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 533-XIII din 13 iulie 1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldovadecorați cu distincții de stat ale fostei URSS.

Conform anexei Hotărârii Parlamentului nr. 533-XIII din 13 iulie 1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei URSS, distincții de stat ale Republicii Moldova - ordinul „Ștefan cel Mare” îi corespund următoarele distincții ale fostei U.R.S.S: ordinul Drapelul Roșu, ordinul „Războiul pentru Apărarea Patriei” clasele I și II, ordinul „Steaua Roșie, ordinul „Slava”, ordinul „Pentru Bărbăție personală”.

De asemenea, a menționat că pct. (5) din Regulament stipulează că alocațiile nominale se stabilesc conform prevederilor 21 alin. (2), lit. a), b) din Legea cu privire la veterani. Conform Legii nr. 190-XV din 08 mai 2003 cu privire la veterani, au dreptul la alocație nominală beneficiarii de pensii, stabilite conform nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, încadrați în următoarele categorii: persoanele decorate cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S. echivalente cu distincțiile de stat ale Republicii Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 533-XIII din 13 iulie 1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S. Conform art. 22 alin. (1) lit. d) din Legea menționată, în vigoare la data stabilirii pensiei, prevedea că alocația nominală se stabilește în următoarele cuantumuri: persoanelor care s-au învrednicit de titluri onorifice și celor decorate cu medalii – 25 de lei; persoanelor decorate cu ordine – 50 de lei; persoanelor care s-au învrednicit cu titluri onorifice, celor decorate cu medalii și ordine – 50 de lei. Ulterior, art. 22 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la veterani s-a modificat prin Legea nr. 105-XVI din 04 mai 2006, care statua că alocația nominală se stabilește în următoarele cuantumuri: persoane decorate cu ordinele: „Ordinul Republicii”, „Ștefan cel Mare” și „Slava Muncii” de clasa I, II, III și persoanelor care dețin titlul de Erou al „Muncii Socialiste” - 500 de lei. În contextul normelor de drept menționate, a opinat că are dreptul la alocația nominală în mărime de 500 de lei, pentru ordinul „Steaua Roșie” ca urmare a faptului că distincția de stat a fostei U.R.S.S. a fost echivalată după importanță cu distincția de stat a Republicii Moldova ordinul „Ștefan cel Mare”, fapt ce se confirmă prin pct. (1) din Hotărârea Parlamentului RM cu privire la drepturilor cetățenilor RM decorați cu distincții de stat, conform căreia cetățenii Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S. beneficiază de drepturile respective, prevăzute pentru cetățenii Republicii Moldova decorați cu distincții de stat al RM.

Prin hotărârea din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Dmitri Gîrneț; s-a recunoscut ca fiind ilegal refuzul pârâtului de a achita alocațiile nominale lunare de stat pentru merite deosebite față de stat; s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova să achite în beneficiul lui Dmitri Gîrneț diferența alocației nominale lunare de stat pentru merite deosebite față de stat, începând cu 01 mai 2006 până la data de 18 octombrie 2006 și începând cu 02 iulie 2010 până în momentul executării prezentei hotărârii, în sumă de 450 de lei lunar; s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, ca în termen de 30 de zile de la data devenirii definitive a prezentei hotărâri să achite în beneficiul lui Dmitri Gîrneț alocația nominală pentru merite deosebite față de stat în mărime de 500 de lei lunar; în rest acțiunea a fost respinsă ca fiind nefondată.

Prin decizia din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 02 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că într-adevăr la caz, s-a confirmat temeinicia parțială a argumentelor invocate de reclamantul/intimat Dmitri Gîrneț, refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-1885/17 din 06 noiembrie 2017 fiind neîntemeiat, or, având în vedere că reclamantul/intimat în speță este decorat cu ordinul „Steaua Roșie” a fostei U.R.S.S., aceasta din urmă fiind echivalată cu distincția de stat a RM ordinul „Ștefan cel Mare”, ultimul, prin prisma prevederilor Legii cu privire la veterani, are dreptul de la alocația nominală în mărime de 500 de lei.

În acest sens, instanța de apel a reiterat că, în baza pct. 1 din Hotărârea Parlamentului RM cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat, cetățenii Republicii Moldova, decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S., beneficiază de drepturile respective, prevăzute pentru cetățenii Republicii Moldova, decorați cu distincții de stat ale Republicii Moldova.

Raportând la caz normele de drept evocate, instanța de apel a considerat corectă concluzia primei instanțe conform căreia reclamantul Dmitri Gîrneț este în drept să beneficieze de alocația nominală în sumă de 500 de lei, pentru faptul deținerii ordinului U.R.S.S. echivalat distincției de stat al Republicii Moldova „Ștefan cel Mare”.

În consecință, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă aplicarea de către prima instanța pentru soluționarea litigiului a prevederilor art. 22 alin. (1) din Legea cu privire la veteran nr. 105-XVI din 04 mai 2006, conform căreia, alocația nominală se stabilește în următoarele cwantumuri: persoanelor decorate cu ordinele „Ordinul Republicii”, „Ștefan cel Mare” și „Slava Muncii” de clasele I, II și III și persoanelor care dețin titlul de Erou al Muncii Socialiste - 500 de lei.

La 05 decembrie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.83), Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele au interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 02 octombrie 2018, iar Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, a declarat recurs la 05 decembrie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.83).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei contestate participanților la proces la 01 noiembrie 2018, conform scrisorii de însoțire (f.d.76), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către recurent. Astfel, recursul declarat la 05 decembrie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.83), este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra

Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova împotriva deciziei din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh